

جلسه ۵۷

دوره هشتم تقنینیه

صورت مشروح

مذاکرات مجلس

(بدون مذاکرات قبل از دستور)

جلسه سه شنبه ۲۳ آذر ماه ۱۳۱۰ - ۵ شعبان ۱۳۵۰

قیمت اشتراك سالیانه ۱۰۰ تومان داخله ۱۰۰ تومان
 خارج ۱۲۰ تومان نك شماره: يكقران

مطبعه مجاس

مذاکرات مجلس

صورت مشروح مجلس روز سه شنبه ۲۳ آذر ماه ۱۳۱۰ (۵ شعبان ۱۳۵۰)

فهرست مذاکرات

- ۱) تصویب صورت مجلس
- ۲) تصویب یک فقره مرئوس
- ۳) تقدیم سه فقره لایحه از طرف آقای وزیر مالیه
- ۴) شورا لایحه مستعین غازی و خروج آن از دستور

- ۵) شورا و تصویب لایحه رابع سه فقره اعتبار اضافی
- ۶) شورا و تصویب لایحه رابع چهار فقره اجازت ورود بپنشن اجناس متنوعه
- ۷) موقوف و دستور جلسه بدست غلام جبار

مجلس يك ساعت و نيم قبل از ظهر يرباست آقای دادگر تشكيل كرديد

صورت مجلس روز پنجشنبه يازدهم آذر ماه را آقای مؤيد احمدی (منشی) قرائت نمودند

- ۱ - تصویب صورت مجلس**
- رئیس - آقای اورنگ .
اورنگ - قبل از دستور عرض دارم در صورت مجلس هم عرض دارم .
- رئیس - در صورت مجلس بفرمائید .
اورنگ - آقای محسن غن فراقزادو را در صورت مجلس غایب بی اجازت نوشته اند در صورتیکه ایشان کسالت داشته و عرض هم مبنی بر کسالت شان به مقام ریاست عرض کرده اند و تقدیم کرده اند . مقرر بفرمائید دقت کنند اگر چنین است که عرض شده اصلاح شود .
- رئیس - مرافقت میکنیم اصلاح شود آقای ملکزاده ، دکتر ملک زاده - قبل از دستور .
- رئیس - قبل از اینكه تصویب صورت مجلس را اعلام كنم چون در ضمن صورت مجلس نوشته شده است كه جلسه بروز پنجشنبه ۲۸ آذر موکول شد و جلسه در هجدهم آذر منعقد نشدو امروز اتفاق می یابد این توضیح داشته و عرض هم مبنی بر کسالت شان به مقام ریاست عرض کرده اند و تقدیم کرده اند . مقرر بفرمائید دقت کنند اگر چنین است که عرض شده اصلاح شود .
- رئیس - در صورت مجلس بفرمائید .
اورنگ - آقای محسن غن فراقزادو را در صورت مجلس غایب بی اجازت نوشته اند در صورتیکه ایشان کسالت داشته و عرض هم مبنی بر کسالت شان به مقام ریاست عرض کرده اند و تقدیم کرده اند . مقرر بفرمائید دقت کنند اگر چنین است که عرض شده اصلاح شود .

۵۷مین مذاکرات مشروح پنجاه و هفتمین جلسه از دوره هشتم تقابلیه . (معین قون ۸ آذر ۱۳۵۰) دایره ته نویسی و تشریح صورت مجلس

فهرست اسامی غائبین جلسه قبل که در ضمن صورت مجلس خوانده شده :

غائبین با اجازت آقایان : زبورتی - حاج میرزا مدین خان عطایی - میرزا سید بهرین خان عطایی - دکتر احتشام آقبایي
طباطبائی و کلی - مصدق جهشام - معتمد سنک - علی - احتشام زاده - بیضا - دیبا - وفاق - آقای سید کاظم زوی
غائبین بی اجازت آقایان : دکتر صاهری - یان - دکتر سنک - روحمدی - آفراتمد روی - فراقزادو - حاج غلامحسین ملك
دیرآمدو با اجازت آقای عرفی
دیرآمدو کسان بی اجازت آقایان : حاج میرزا حبیب الله دین - سربه زاده - قوام

شوروات: اگر چه چارچاپد و نشریات و سمیت حقوق و منافقات
 و آنچه را به تفصیل شایع کردند ولی بطوری که خود
 آقایان آگاه دارند در همان روزی که ما مصمم بودیم
 که کارهای مجلس و فوری دولت را انجام بدهیم این
 حادثه غیر مترقبه رخ داد (صبح است) و موجب
 رضا مندی است که با مسووم مجاهدت قانون بلیدیه نظایه
 و اعضای مجلس (صبح است) ما موفق شدیم که حریق
 را خاموش بدهیم (صبح است) و نیز موجب رضامندی
 است که با این کسبختگی که با مجموع کارهای ما و
 ارتباطهای ما پیدا شد با زحمت زیاد و مراقبت زیاد
 کتاتن مجلس شورای ملی (صبح است) ما موفق شدیم
 بفاصله پنجروز در مرتبه برای کار های مملکت و انجام
 خدماتی که بما محول است حاضر شویم (صبح است)
 صورت مجلس تصویب شد

۲ - تصویب يك فقره مرخصی

ولیس - يك فقره خبر از کیهیون عرایض و مرخصی
 رسیده است قرائت میشود:
 نماینده محترم آقای افسر بواسطه کثالت فغانی ۲۰
 روز مرخصی از تاریخ بیستم مهر ماه ۱۳۱۰ ندوده و
 کلیه مقرری این مدت را هم اختصاص بمتخددین مجلس
 شورا که در اطفاء حریق مجلس فداکاری نمودند دادند
 کیهیون با تقدیر از این نیت خیر آقای افسر با تقاضای
 ایشان موافق و اینک خبر آنرا تقدیم میدارد.
 ولیس - آقایانیکه باین مرت مرخصی آقایانفر موافقت
 قیام نمایند.
 (عموم نمایندگان قیام نمودند)

ولیس - تصویب شد. وزیر مالیه فرمایشی داشتید؟
 ۳ - تقدیم سه فقره لایحه از طرف آقای وزیر مالیه
 وزیر مالیه (آقای تقی زاده) - دو سه لایحه دارم
 که تقدیم میکنم بمجلس شورای ملی که در تالی از اینها فوریت
 دارد یکی راجع باصلاحی است یعنی رفع تبعیض است
 و يك نواخت کردن حقوق مستخددین خارجی است که
 در بوجه منظور شده است ولی در عمل بعضی اشکالات

پیدا شده است بکسی دیگر راجع باعتباری است برای
 جلوگیری از امراض ساریه که الان جنبش بود درون
 احتیاج کامل دارد و ضرورت دارد که از این امران
 جلوگیری کند. آوقت که در بوجه مملکتی چیزی
 منظور شده بود برای امراض ساریه همچو پیش بینی
 نمیشد ولی وقتی که پیدا شد آن اعتبار کافی نبود و اعتبار
 اضافی خواسته شده است. خاطر آقایان مستختر است
 که اعتبار اضافی جزئی فغانا کردم باز البته باین
 اقداماتی که شرح داده شد کافی آمده است و لازم بود
 است اعتبار جسمی گرفته شود یکی هم در جهت
 کوچکی است که ملاحظه خواهد فرمود از مجلس فغانا
 شده است در همین لایحه. یکی هم راجع بواگذاری يك
 مزرعه است در تبریز بیلیده آنجا. دو تای از این ها
 فوریتش فغانا شده است (تقدیم مقام ریاست نمودند)
 ۴ - شور لایحه مستخددین خارجی و خروج آن
 از دستور

ولیس - لایحه راجع بمتخددین خارجی قرائت میشود:
 ساحت محترم مجلس شورای ملی
 بعداز نزل بول قران نسبت بطلاق ترار بعضی اسام
 خارجی بمناسبت اختلافاتی که در ترتیب حقوق مستخددین
 خارجی موجود است پرداخت حقوق آنها دچار اشکل
 شده چنانکه حقوق بعضی از مستخددین خارجی در قران
 مربوطه به دیولوی در کثرت آنها به لیره انگلیسی با اسام
 دیگر منظور شده مو حقوق بعضی دیگر در قوانین و کثرت
 به بولقران معین کرده و ملحق بر اعتبار این که مستخددین
 خارجی بنابر قسنتی از حقوق خودشان را بیستی برای
 خارج کسان خود بخارجیه بفرستند موجب تصدیم دولت
 نصف حقوقشان عملا با اسام خارجی پرداخت میشود بدین
 است منظور اصلی آن بود است که تمام حقوق با قسنتی
 از حقوق مستخددین مذکور کتب اسام خارجی پرداخت میشود
 قطع نظر از نوع اسامی که در قوانین و کثرت آنها منظور
 است و با عملا پرداخته میشود با اسامی باشد که مبنی بر
 پایه طلا بوده و افریقیرل صرفانی معون باشد چنانکه در

بوجه وقت البته هم اعتبار آن در بوجه وزارتخانهها به
 دیولوی منظور کرده است. محض رفع اختلافات مذکوره
 ماده واحده ذیل با قید فوریت پیشنهاد میشود.
 ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است که تمام یا
 قسمتی از حقوق مستخددین خارجی را که با اسام خارجی
 باید پرداخته شود با پرداخت میشود قطع نظر از نوع
 اسام خارجی که در قانون استخدام آنها یا به در کثرت
 آنها معین شده و قطع نظر از نوع اسام خارجی که عملا
 باین قسمتی از حقوق مستخددین مذکور پرداخت میشود
 بسازی پرداخت نماید که پایه آن مبنی بر طلا باشد.

ولیس - فوریت مطرح است. آقای ولوق

سید مرتضی ولوق - موافق

ولیس - آقای دشتی

دشتی - بنده در خود ماده عرض دارم

ولیس - موافقین با فوریت قیام فرمایند.

(اکثر برخاستند)

ولیس - تصویب شد. فوریت نانی مطرح است.

اعتماد - لایحه مالی است يك فوریت بیشتر ندارد.

عراقی - خرج است يك شوری است.

ولیس - چطور؟ قانونی وضع میشود که بیانی نایه

حقوق مستخددین خارجی بر اساس ریال یا دیولوی باشد
 این خودش قانون است هر قانونی درش جنبه مالی هست.
 برحال دو فوریت دارد (صبح است) فوریت نانی مطرح
 است آقای کازرونی.

کازرونی - بنده اجازه می خواهم که از آقای وزیر

محترم مالیه استعفا کنم که این چه فوریتی دارد که
 مایه بد با دو فوریت رأی بدهیم؟ خوبت توضیح بدهند که
 این چه فوریتی دارد آیا از مواردی است که اگر بتأخیر
 افتد دو چله يك چله بماند يك عطش خساری وارد
 میسازد؟ و آیا بهتر نیست که برود بکیهیون تا بکماله
 بکنند به بینه تفاوت حقوقی که بر طبق قرار داد با آنها
 شده است آیا تقدیر است زیاد است یا کم است؟ و آیا خوب

نیست که در اینها يك مطالعه ای بشود؟ بقیه بنده بهتر
 این است برود بکیهیون و يك مطالعات بیشتری درش
 بشود استعفا میکنم آقای وزیر يك توضیحانی در این
 خصوص بدهند که ما ملتفت بشویم.

وزیر مالیه - مذاکرانی که راجع با فوریت آقای فرمودند

فوریتش از این راه است که موقع پرداخت حقوق مستخددین
 خارجی گذشته است و در فغانند و چندین روز است اینک
 در جریان است آرزو هم بنده نهایت جمله دانستم متنبی
 واقعه غیر مترقبه حریق اتفاق افتاد آنجا هم تشریف داشتند
 و بمیاندند و بالاخره آرزوی نند و قرار بر این شد که در اول
 جلسه امروز مطرح شود و کمان نمی کنم محتاج مذاکرات
 زیادیم باشد برای اینکه در خارج هم در جلسه خصوصی
 شرح موقوفه با بطور تفصیل عرض کردم و توضیح دادم
 با هم اصل مطلب را عرض میکنم که این يك خرج مهمی
 نیست چیز مهمی نیست که برود بکیهیون و مطالعه ای
 بشود مطلب روشن و واضحی است خرج جدیدی هم در
 کار نیست اضافه و تحمیلی هم نیست آنچه هم (در جلسه
 خصوصی آقایان نمایندگان) عرض کرد بود در اصل
 موضوع. این کار راجع بنوام مستخددین خارجی نیست
 بلکه این برای رفع تبعیض است که در بین آنها واقع شده
 است و میخواهم همه یکسان و مساوی باشد و تبعیضی در
 کار نباشد و فوریتش هم برای همین است.

ولیس - موافقین با فوریت دوم قیام فرمایند

(اغلب قیام کردند)

ولیس - تصویب شد. ماده واحده مطرح است.

آقای مؤید احمدی

مؤید احمدی - خاطر آقایان بخوبی مستختر است

که در امسال از اول سال ۱۳۱۰ تا بحال که کثرت
 مستخددین خارجی بمجلس آمده همه بر خلاف ترتیب
 سابق بود یعنی ترتیب سابق این بود که هر مستخدمی را که
 کثرت میکردم برقران بود در تمام قوانین ادوار گذشته
 اینطور بوده است. الا در سال ۱۳۱۰ که يك مقدار
 از حقوق مستخددین خارجی را برقران نوتته ام يك مقدار

۲ -

را هم برید و بهای پول ملا. در همان وقت بنده مخالفت کردم و علت مخالفت هم این بود که پول ما قران است و مستخدمین و اجیر میکنند و کثرت آن میکنند باید با پول خودمان باشد مثل سابق و هنوز دولت موفق نشده است که آن لایحه واحد ملاترا اجرا کند پس چون آن اجرا شده است بهتر این است که همه بقران باشد لکن توضیحی آقایان وزراء فرمودند که اینها جدا جدا بود یک مقداری از این حقوق شان را برای خانواده های شان میفرستند بده. لکن آن و این لایحه است که باسماغ خارجی باشد این بود که گذشت لکن در بودجه ۱۳۱۰ که از مجلس گذشت ما یک مقدار بهای پول و شوقیه و لایحه بودجه تصویب شد که برای سال ۱۳۱۰ بقران باشد یک مقدار هم به بهای پول لکن در همان لایحه برای رأی شش تومان تسعیر قریب و نیزانت رأی شش تومان گرفتیم بعد در چند جلسه یک لایحه آقای وزیر مالیه آوردند که یک مقدار تفاوت راجع بمحصلین و اشخاصی که در خارجه تحصیل میکنند و دولت مجبور است که حقوق آنها را باسماغ خارجی بپردازد و حرف صحیحی بود چون که ترقی کرده بود و تفاوتش را تسعیر کردند لکن در آن لایحه بنده در خاطر دارم که یک مقداری یک مبلغی هم باسماغ میسویس بود هزار و باسماغ و خوردند تفاوت حقوق اولی و ...

آقایان امیر تیموری و کازرونی - آنکه رددش رددش **مؤید احدی** - صحیح است آن ردد شد از مجلس رد شد و اینرا که الان آوردند این بین همان است بقصد بنده ..

کازرونی - یعنی برای همان هم آورده اند **امیر تیمور** - خبر آن آوردن شده است.

مؤید احدی - بنده عرض میکنم ما یک مستخدمینی را کثرتاً در کسب قیون کثرتاً آنها هم از مجلس گذشته و بقران بهای پولی کسب بهای پول هم در قیون بودجه تسعیر شده است پیشش تومان حالا این مستخدمین اگر کسب بهای پول را همان پول و همان حقوقی که مجلس تصویب کرده بسیار خوب بماند نمی ماند تشریف ببرند چه جهت باعث شده است که با اینکه در بودجه مان بهای

بسیوسه ده ایره معی داشته و ده بهای پول را قلب کردیم ده ایره در بودجه ما بنده تا بهای برایش منظور شده است حالا ما قصد نداریم از این جا منتفت کنیم همینطور با قصد نداریم ضرر بکنیم ؟ اگر قصد این است که ضرری وارد میشود بر دولت که نباید رأی داد ولی اگر یک تریبی بکنیم که یک قدری منتفت هم بکنیم خوشحال بشویم که این چیزی که بهش وعده داده بودیم یک قدری که شد ده تومان بود دو تومان شد این که بخت نخواهد بود حالا اگر شما بک بزدوری بگردید فرار یک بگردید بقران روزی روزی باسماغ این یعنی چه ؟ یعنی بخت ما من فان و فلان قدر کوشش و چیز دیگر که هم با راجع آوری کنیم میشود چهار قران حالا آمدیم و چهار قران ارزش شد یک شاهی حالا خوب نباید گفت لشم که چهار قران است من همان چهار قران را میدم ولی این میشود چونکه با این پول یک من نان هم میشود خرید . راجع باین پولها در ملک دنیا یک تریبانی پیش آمده است و حالا متفانه در ملک خودمان پیش آمده است برای اینکه قران هم هم خود قران هم متزول شده ایره انگلیسی هم متزول شد و روس هم چند سال پیش هم خود مدارک آلمانی لطمش هم متزول کرد که همه پولها هم بر مبنای محکوم منظمی بود هیچ تبدیل و تزلزل نمی یافت یعنی پایه صحیحی پیدا کرده بود عیادت ما بعضی ملک بولغاریشان بر واحد طلا بود و در اغلب نقاط دنیا ملاترا واحد بود مال ما فرمود این پول ملاترا نیز خود را در ایران میکرد و بانزول و ترقی تفره پول ما هم ترقی و متزول میکرد و لایره کاهنی با ۵۰ قران زمانی با ۶۱ قران مصلحه میکرد کاهنی ۵۰ قران میشد باین تریبانی بود حالا اگر یک ایره ملای انگلیسی منظور بانی مینامد و متزول و ترقی فحش نمیکرد که این جور تریبانی پیش نمیداد ولی اینطور نیست باین جهت بود که در اول سالن عصری که قرار گذاشتند که باسماغ خارجی مستخدمین خارجی داده شود آن صف را قرار گذاشتند به سزای خارجه و مستخدمین خارجه و محصلین اعزامی هر شش تومان شرب یک

بهای پولی حساب کنند . حالا بفرمایند که بهای پول ما هیچ جاری در سراسر ایالتی نشد درست است و متزول گشته است و شوقیه را از آن بهای پول است (صحیح است) شما میتوانید فلان آدم هزار ریال ملا بدهید هزار ریال این اصلا مقننه شما و پول شایسته (صحیح است) یا از کزک کزک لایحه در ریال ملا بگیرند اصلا نمیتابید بگویم ریال طلا و بهای پول (صحیح است) ریال و بهای پول اصلا هستند (صحیح است) غیر طلا که ما ریال و بهای پول نداریم . منتهی در آن موقع که شوقیه ریال و شایسته یک قیمت داشته اند منتهی حالا شایسته و ریال مال ما که اینطور نیست پس بداند که مقننه یک اعتبار جدید و تجدید جدیدی نیست اخذ اعتبار جدیدی نیست اصلا بفرمایند دیگر توضیح دادیم که اعتبار جدیدی بود باید بود به گنبدیون بودجه بنده اعتبار جدیدی نخواهد شد عرض میکنم که دولت ایران که نخواهد در این مورد بکند منتهی بکند ما چرا در مورد خودمان نمی خواهیم منتفت کنیم و از حقوقشان بگویم که بقران چرا بدیم ؟ غیر هر چه خارج شایسته میشود میدیم کفایت نکند نیاز میدیم ما مجبور هستیم بهای پول طلا بدیم هر پولی که درست در برابر خارج محصلین باید بهای پول بدیم که فرزا کم هم یک ریال متزول شود باید فلان قدر دلار حساب کنیم هر هر پولی که منیش شایسته است باید بدیم چه و آنها بدیم شما اعتبار بهای پول را در بودجه منظور داشتید و وعده داده بودید مستخدمین خارجه و این چیزی هم که اینجا اجازه خواسته شده است و تقاضا شده است تمام برای همه مستخدمین خارجه نیست وقتی که از مجلس قوتوان میگذشت اغلب بهای پولی گذشته آقایان خودشان منم بقصد یعنی ما در کثرتان آمده اند آنوقت کثرتان بسته اند عوض بهای پولی لایره منتهی اند و ما آنوقت باین خیال نبودیم یعنی هیچکس تصور نمیکرد که اینطور میشود همیشه هم که در مجلس صحبت میشد میگذشت فلان قدر بهای پول و ایره . بهای پول را یکی میگفت دیگری ایره میگفت و اینها اعتراض فرس میکردند بعضی ها شان

و هیچ دلیلی هم ندارد و اعتبارش هم در بودجه منظور است
رئیس - آقای مدتی
مدتی - بطوریکه آقای وزیر مالیه توضیح دادند یعنی
 ملاحظه بفرمائید که فرمودند اصلاً این لایحه موضوع ندارد
 اگر شما در بودجه حقوق اینها را به پولوی مین کرده اید
 و حالا هم باسم پولوی نمیخواهید بدهید و پولوی را
 میخواهید تسعیر کنید این قانون را برای چه آورده اید
 عرض کنم (زودتر) آوردن این قانون بمجلس چه چیز
 است؟ شما که اعتبار زیادی نمیخواهید پولوی را هم
 نمیخواهید مبدل کنید بقران تومان را هم نمیخواهید
 مبدل کنید به لیره هیچ این نظریات را ندارد فقط چیزی که
 هست میگویند پول خودمان را به لیره تسعیر میکرده ام
 حالا میخواهیم به پولوی تسعیر کنیم خوب اینکه محتاج
 بتسویب این لایحه در مجلس نیست پس بنا بر این اصل قطعی این
 نیست اصل قطعی این است که در بودجه ما تسعیر را کذاشتن
 میکردیم چون لیره قیمت ثابت داشته است همه را به لیره
 نوشته اند حالا لیره نترزل کرده است تسعیرین بقران
 گرفته اند که ما لیره نمیخواهیم پولوی میخواهیم و اینهم
 تفاوت زیادی برای ما حاصل میشود از این جهت این لایحه
 را آورده اند که مسا اجازه بدهیم و تسویب کنیم
 و الا اگر شما میگویند هیچ تفاوتی در تسعیر پیدا
 نمیکند که دیگر محتاج نبود این لایحه را بیآورید
 عرض کنم يك وقتی میگویند هوایي که از تنفس فرنگی
 می آید جس است بگرفت هم فرنگی که می آید بملکت
 ما هم نشانی با شروع و بی موردی هم که داشته باشد ما
 باید آنرا بدهیم خوب يك فرنگی خودش را حاضر کرده
 است کذاشت که دست خودش را به لیره حالا لیره نترزل کرده
 است به جهنم اگر پولش را سهام میخرید و بورس نترزل
 میکرد و ضرر میکرد مسا باید بدهیم؟ خود فرنگی آدم
 است گفته است که من لیره میخواهم و من لیره بدهید
 خیلی خوب لیره نترزل کرده است بکنند چندان کور شود
 باید قبول کنند (من له القتم فقلیه الغرم) اگر لیره نیست

و پنج تومان شده بود شما چکار میکردید؟ شما بآهמיד
 آرا لیدیل کنید نمیتوانستید که او میگفت مطابق همین
 قیمت باید بین بدهید حالا لیره نترزل کرده است به جهنم
 باچه مربوط است فقط ملاحظه اینکه بعضی از مستخدمین در
 فرنگی مان به لیره بعضی به دلار و بعضی تومان و فلان
 هستند و میخواهیم متحد باشند این لایحه را آورده ایم
 شادرا بخدا این دلیل میشود ۱۴ و هیچ دلیلی دارد که
 مجلس این را تصویب کند؟! شما با مستخدمتان فرار
 گناهیاید ما هم فلاقتدر پولوی او بدهید یا دوست دلار
 بهش بدهید یا کثرت شده که دوست لیره بهش بدهید شما
 که دیگر مسئول ترفیق و تنزل لیره نیستید بنده از شما میپرسم
 اگر لیره بیست و پنج آورده اند یعنی شده بود بنده تومان شده
 بود شما میتوانستید برش بزنید؟ و بگویند معقول معادمان
 پولوی بوده است بنا بر این حالا باید به بیستم آوردت
 چقدر فرانک مطابق لیره است است و بدهیم خیر ما
 قزاقمان این بیست که کلام دیگری را برادر با اینک
 آقای وزیر مالیه فرمودند خواهیم استفاده کنیم خیر آقا
 ما میخواهیم (اولاً) ناشیم میخواهیم مطابق کثرتانی
 که با يك مستخدم خارجی بسته ایم همان مطابق مطابق
 مرق قانون رفتار کنیم بما چه مربوط است که لیره نترزل
 کرده است بر حسب اتفاق با ترفی کرده ما اینطور کثرتان
 کرده ایم لیره ترفی با نترزل کرده است بکنند ترفی بکنند
 البته متفقین است نترزل بکنند البته ضررش است
فرزیر مالیه - عرض کنم متأسفانه اظهارات بنده
 شاید این طوریکه لازم بود مذهب نند که آقای مدتی
 میفرمایند این يك ضرری بر دولت وارد نمیشود عرض
 کنم اینکه فرمودند ما خواستیم که به پولوی یا او
 کثرتان به بزنیم و او گفته است شده به لیره باشد خیر
 این طور نبود است بچکار هم نگفته است عرض
 کردم چون لیره و پولوی مترادف بود این است که
 بعضی ها را به پولوی نوشته و بعضی ها را به لیره و طرف هم
 حرفی نزد ولی بعضی هاشان که اظهار کردند البته با ما
 بد میگذرد و شاید منتهی شود یا اینکه بگذرانند بروند

بمنگداید و این فرار را توافق نظر پیدا میکنید و آن فرار را برای يك مدت مبنی نگاه دارید. در مال التجاره و مؤسسات تجارتي هم به منظور است همین کار را میکنیم. باین معنی که يك مؤسسه تجارتي ایران می آید یا يك مؤسسه خارجي اصلي را بین خودشان یا يك واحدی را فرار میکنند و پرداخت میکنند و میروند بی کردن این را یا يك مدت مبنی نباید پیش دست زد برای اینکه اسباب اختلال میشود و دیگر کنتراست معنی نخواهد داشت مستخدمین خارجي ما داشتیم که آمده اند و در پدني خدمتشان بآنها گفته اند که ما پیشنهاد کرده است که کنتراست و استخفاف کنیم او آمده است پیشنهاد کرده است که هزار تومان پول ایران بگیرد و هزار تومان هم بوند بگوید دروي آهم معنی همین کرده است این دیگر موجبي ندارد در انتباه کنتراست باید بگوید غير آقا نمي بوند نسيمگر من دلار میخوام این مطلب از نقطه نظر حقوقی و اضافه نظر يك امری که بهر محكمه مراجع خود حیدر پورتن است که این حق ندارد بغير از اول پولی که در کنتراست قيد شده است بگیرد فرض کنید حالا مستخدمین خارجي غير مؤسسات تجارتي امروز فرض کنید مؤسسه آفنی کلرزوی یا يك مؤسسه اروپائی داد ست دارد قرار کارگاه است این مال التجاره را بگیرد و در مقابلش بپوند بدهد حالا بوند تنزل کرده است نمی آید بگوید به دلار بدهیم یعنی بنیواند پس بنا براین راجع به مستخدمین خارجي هم این حرف معنی ندارد چرا ؟ برای اینکه اگر ما این اوسمه بدهیم و قبول نکنیم این اصل را که این پول را پرداخت نکنیم بیوقفتی بکنیم به نفع طرف باشد این برای ما درد سردارد امروز واحد پول طلا را آفنی وزیر مالمه پیشنهاد کرده که به سامری پرداخته شود که تغییر نمیکند بسیار خوب طلا تغییر نمیکند ای اقربان تغییر میکند هب منظور که یکی از نمایندگان گفتند اگر قتیبه بر عکس بود یعنی قران تنزل کرده بود در موقع یوند این را که نگفته بودند بوند پیش بدهند آفوت باید حالا بوند بدهند یا غیره بدهند و سایر بکنند بشنوده تومان مثلا هر بودی را شنوده تومان

ولیس - آفنی رهنما

رهنما - توضیحاتی که آفنی وزیر مالمه دادند در قسمت اینکه اضافه بر بوجه نمیشود با این لایحه حاصر صحیح است یعنی این لایحه را که آفنی وزیر مالمه آوردند اضافه بر بوجه که پیش بینی شده نمیشود ولی اصل موضوع يك اصل است که بعقیده بنده سبوسک نباید از دست برداشت. کنتراست با رضایت طرفین است چه کنتراست شخصی باشد چه راجع به مالمه باشد امروز شما میخواهید شخصی را استخدام کنید یا او فرسار

حساب کنند و بدهند ! امروز هم همین قتیبه است آفانی و این عمل کار را بسیار مشکل میکند الان شاید در بوجه ما کسی در اثر این قتیبه حاصل نشود شاید فردا طوری دیگر بشود و همین لایحه را آفنی وزیر مالمه باز مجبور بشوند تغییر بدهند و طور دیگر بیآورند و يك ضرری متوجه بشوند مثل اینکه آفنی به ایره طلا به تومان بده تومان بود آفوت خود آفنی وزیر مالمه آمدند و نظارت آنها گذاشت کردند و حالا اگر فرود میمانند دیگر آفوت فریدی ندارد اگر پول ما در مقابل شنوده افس طلا آفوتی داشت و بعد دوازده یا بیستوه باشد این البته فرق میکند آفوت در اینجا مالمه باید تفاوتش را بدهیم بر اساسا این چه کاستی که هر روز ما میکنیم ما چرا باید هرساعت مبالغه و تقاضای توفیر میکنیم ما خوردن پول داریم و هر ساعت نباید بنفشاندهای آنها تفریب از بدهیم باید بگوئیم آفان حرف ما باندی است کنتراستی که توافق نموده شده است به ایره است به ایره هم باید پرداخته شود میخواهی بین آفنی بکر توفیر بخواهی تفسیر کن پول خودمان بر ایره مالمه اینکار را میکنیم برای اینکه کنتراست هر افس و رسم حکم نگاه داریم برای اینکه اگر حکم میکند فراد برای خود ادارات دولتی ایلیان هم خواهد بود و خوست اصل کنتراست را هم بپوشاند

عزم دیگر اینکه خود پیشنهاد را بنده نپذیرم و مقصود چیست پیشنهاد طوری نوشته شده است که بعضی جاهایش مفهوم نمیشود مثلا نوشته شده است که وزارت مالمه مجاز است که تمام یا قسمتی از حقوق مستخدمین خارجي را که با سامری خارجي باید پرداخته شود با پرداخت میروند اینها فرقی دارد ؟ اگر فرق دارد آفنی و بر مالمه توضیح بدهند ما فکر کردیم که ممکن است این برای يك یادو فر از مستخدمین خارجي که دولت این را آورده است تماما را با سامری خارجي بدهد این شامل قسمت اول میشود ولی این عبارت باید پرداخته شود با پرداخت می شود ؟ این را ما نمی فهمیم باید توضیح بدهند که فرق دارد با ندارد. این که میتوانست قطع نظر از نوع

اسمار خارجي که در قانون استخدام آنها یا در کنتراست آنها معیت شده و قطع نظر از نوع اسمار خارجي که عملی بابت معنی : حقوق مستخدمین خارجي پرداخت میشود به سامری پرداخت نباید که پایه آن یعنی بر طلا باشد این دو قسمت اگر قانونی دارد آفنی وزیر مالمه توضیح بدهند والا بنده عرض میکنم که این طرز باید لایحه را تنظیم کرد وزارت مالمه مجاز است نهادهای را که در کنتراست خارجي باید با سامری خارجي پرداخته قطع نظر از نوع اسمار خارجي که در قانون استخدام آنها و با در کنتراست آنها معیت شده است تا آخر ماده. این هم در صورتی است که اصل فکر را مجلس شورای ملی قبول کند یعنی قبول کند که پایه پول آنها را مطلقا بر بدهد اگر بنا شد که قبول نکنند که اصلا مورد ندارد ولی اگر قبول کرد اصل لایحه دولت قابل توضیح است **وزیر مالمه** - این مسئله پرداخته شود یا پرداخته نشود برای این نیست عرض کرده آفانی که تومان است در این جا ملاحظه خواهد کرد بدبخانه این قفسون این طور تصویب میشود که تمام مستخدمین خارجي دولت استیشن در صورتیکه مستخدمین خارجي دولت چهل و شش نفر آنها هیچ تغییری نمیکند برای اینکه اکثر آنها با تومان است بنده اول عرض کرده وقتی قوتش با تومان است خود کنتراست هر چه هست هیچ جفی ندارد خورد دولت ایران بموجب قانون بوجه که تصویب کرده است و عده داده است که با سامری خارجي بدهد در قانون بوجه هم تصریح شده است که صرف آرا به قران و نسب آرا به پهلوی بدهد آنها که داده میشود این باید پرداخته شود هم آنها است که کنتراست میشود و قانون مخصوص دارد آنها هم پرداخته میشود اما در مسئله کنتراست که فرمودند بنده نمیشود توجه بفرمایند يك کسی از يك کسی مالی میگردد به سه قسط يك تجارتي کنتراست بندهد میکند که به ایره مالش را به پنج قسط بدهد يك قسطش را میفرستد ایره تنزل می کند میگوید بنده چه شما کنتراست کرده اید باقی مال

را بدهید این تا بیسال تا دو سال دیگر باید بدهد و این کنتراست آن کنتراست نیست اینجا تعهداتی ما نسبت بهم دیگر نداریم او هر روز میتواند بکشد فقط خرج سفر گردش نمی آید ما هم هر روز میتوانیم خرج کنیم فقط ما هم حقوق باید هیش بدهیم این یک اصلی است عرض کرده مثل مستخدمین داخلی ایران که شما استخدام کرده اید و حقوقی برایشان معین کرده اید. میماند ولی چون از ممالک دیگر است یک کنتراستی برای خرج سفرش برای مراجعتش بسته شده است حالا می فرمایند که این یک کنتراستی است که نباید بآن دست بخورد و خلل بآن وارد نباید عرض کردم اکثر کنتراست ها به بهای او است اگر یکی را از کنتراست شده است آنوقت مجبور بوده اند حتی یکتفر از اینها و سه نفر دیگرشان آن را ممالک وقت و از سایر ایران کاغذ داشت خوب ما این کاغذ را چه میکردیم ولی منظور ما این است که بدهی است آنوقت بخاطر کسی نمی آید که لیره اینطور ها بشود و هیچکس خیال نمی کرد لیره تنزل بکند اول عرض کردم حالا هم عرض میکنم اگر از این کار ها یک فایده میخواهیم بدهیم که روی هم رفته سه چهار پنج تا بیشتر نباشد ولی این برای اجازه قانونی است از مجلس اولاً میخواهیم تبعیض بشود و اینها سه نفر هستند ممکن است لیره هم پائین بیاید و بالاخره برسد بجایی هیچ شود فرزند اگر لیره بالا بیرون می شود بدهی عرض میکنم که برای این نگار می نیست هر وقت لیره بالا رفت با غرض بالا رفت البته تبعیض نباید باشد و بنده فسخ میکنم کنتراستان را پس ما حالا باید منتظر باشیم که همه اینها بیایند بگویند که فسخ میکنند یا به مجلس قانونت میریزد بنده خودم لایحه (برای آنهاست که حتی حرف نزده اند) آورده ام اینکه عرض کردام دولت مستخدمین را یا لازم دارد با تعداد اگر لازم دارد که نباید از او منتفد ببرد حالا از کجا معلوم است که لیره پائین تر از این نباید عرض کردم که اگر لیره آمد

و شد یک دلار یا دود دلار بیست مستخدم خارجی که امروز نصف این حقوق را میدادند قبول نمیکند آنوقت میبایست که بطریق اولی نمیمانند بنده تصور میکنم که ما هیچ قانون بی منتفی نیابود باشد اعتبار جدیدی هم میخواهیم قانون بوجه تصریح دارد تا این کرده است فقط عمده نظر بنده از این قانون این است که تبعیض نشود نسبت به مستخدمین خارجی مستخدمین خارجی میگویند که ما در آموغ مختلف هستیم و بنظر می آید که بهایوی بنویسیم لیره نوشتنی حالا هم مستخدمین خارجی بهایوی میکنند فقط سه چهار تفره که لیره میکنند.

یعنی از نمیمانند تا کنون - مذاکرات کافی است.

رئیس - آقا احتشامزاده

احتشامزاده - کر چه بقدر کافی در این موضوع از طرف آقایان محترم اظهار نظر شده است ولی نظر بنده که فرمایشات آقای وزیر مالیه در باب کسبها متفق نیستند زیرا اینکه بین دو طرف دعوی دو طرف معامله اعز از اینکه لایحه باشد یا بدون با افراد یا افراد آنچه که مستتر است همین طرفین مجبور هستند بدان عمل کنند مقررات فرارده و کنتراست است این فرار داد و کنتراست در هر موقع و هر وقتی ولو هر نوع تقییری بمنفعت طرفین یا بیشتر طرفین در فرار داد بشود بعقیده بنده و مطابق اصل حقوقی آن مقررات محترم و لازم الزامیه است که هیچ نمیتواند آن مقررات و آن نظامات را به هم بزند و نامر کنند. آقای وزیر مالیه می فرمایند در آموغ آنها نظردان این بود که بهایوی لیره در هر وقت بدهی و بنده تصور میکنم مطابق اصل کلی که الفاظ جویب دارد وقتی نوشته اند که باید حقوقتان به فالان داده شود مدتی همان فقط لیره است که در آنجا نوشته شده است و هر چه بشود طرفین مالزه به قبول آن هستند اینکه فرموده تغییر میکنند خوب طرف مخالفش را هم ملاحظه میکنند اگر گرفتاری میکرد و میرسد بجایی که بیست و پنج تومان میشد آیا دولت میتواند بگوید در آن موقع که این کنتراست را ما منتفد کردیم لیره شش تومان بوده و حالا

که بیست و پنج تومان شده است من نکول میکنم از این نهی که کرده ام و البته هیچ مقتضی نبود که دولت این را نکل بکند شایسته هم نبود بنا بر این بنده عرض میکنم سزاوار نیست آن مستخدم خارجی این نظر را اظهار بکنند. آقا وزیر مالیه میفرمایند که ما محتاج هستیم با اینها بنده عرض میکنم داشتن احتیاج دلیل نمیشود که هر نوع و تازهای میوردی که میکنند ما اجسام بدهیم مستخدمین داخلی ممکن است مورد احتیاج هستند بوری که همه آقایان اطلاع دارند ندانم برای اینها نوعی پنج تومان شده است یا این حال کوچکترین مساعدتی آنها شده است یا اینکه محتاج یا آنها هستند بنده میدان این را رفتن و معینتهائی که به مستخدمین خارجی میشود بخصوص این نوع نظر مساعدت نیست این است که این لایحه اگر محتاج تصویب مجلس است یعنی اگر یک چیز تازه است. مجلس میخواهند بگیرند بنده بر خلاف منطبق بزدان و کمان میکنم که مقتضی نباشد که ما این لایحه را تصویب کنیم اگر چیز تازه نیست که محتاج تصویب نیست بعقیده بنده دولت در حدود قانون حق دارد آن کنتراست را اجرا کند و هر طور که سابق میکرد حالا هم بکند ولی اگر مسئله مسئله تازه و جدیدی است و یک اعتبار جدیدی از مجلس میخواهند بنده مخالف هستم و استدعا میکنم اجازه ندهند آقای وزیر مالیه که این رویه که مستخدمین خارجی اخیراً اتخاذ کرده اند تعقیب بکنند. ملاحظه بفرمایید در موفقی که کنتراستهای مستخدمین خارجی بسته میشد باقیه چون وقتی دیدند تفره تنزل کرد آموغ بالا کردند بنده خود لیره تنزل کرد و میگویند ما لیره میخواهیم سفر خارجی دیگری میخواهیم بنده خیر میکنم سفرها ممکن است وضعت دیگری پیش بیاید آنها باز تجدید نظر میکنند اگر اینطور است که احتیاج ایجاد میکند که مسئول آنها را بهر نحوی که هست ما اجابت کنیم بعقیده بنده با سستی در کنتراست آنها اضافه کرد که هر وقت مستخدمین خارجی به پولی که بخواهند حقوق خودشان را بگیرند حق داشتن باشند حالا بخواهند این قانون را وضع کنند

و اجازه بگیرند که به آنها پولشان را لیره در بهایوی بدهند بعقیده بنده در کنتراست آنها اضافه کنند که هر وقت حقوقشان را بهر پولی که دلشان خواست بدهیم و الا این بر خلاف منطبق است و بر خلاف اصل که بیاییم و یک کنتراستی را که بین دو نفر مقرر شده است و طرفین امضاء کرده اند تغییرش بدهیم.

وزیر مالیه - بنده نمایان آقای احتشامزاده از روی چه منطقی فرمودند چیزیکه ما بین ما و مستخدمین لازم الزامیه است کنتراست است ما اینطور نمیدانیم ما میگوئیم آن چیزی که از مجلس گذشته است لازم الزامیه است کنتراستی که از مجلس گذشته است نه کنتراستی که خارج یا او بسته اند هر گاه که قانون آن از مجلس نگذشته است یک چیزهایی است که دولت اجازه داشته است مثلاً در حدود آن قانون ۲۳ غریب کنتراست را منتفد نماید اینجا آن قانونی که از مجلس گذشته است اگر شش بلکه از زده نمیش به بهایوی گذشته است اینکه میفرمایند اگر بالا میرفت آیا قبول میکردند و آنوقت برای ما هم مقتضی نبود - بنده عرض میکنم خبر خیلی هست مقتضی بود و بنده هر وقت یک همچو پیش آمده بکند و هر وقت انشاء الله پول ایران قرضی کرد بسیار مقتضی است و بنده خودم این کار را میکنم برای چه برای اینکه ضرر بدولت وارد میشود ولی در اینجا ضرر بدولت وارد نمیشد نمی هم دولت نمیرود راجع بدیالیه اخیران که میفرمایند کوچکترین مساعدت ما به مستخدمین داخلی نگردد این منتهای این است که دولت مستخدمین خودش ظالم میکند این صحیح نیست آقایان خودشان میگویند که چند سال بود برای مستخدمین خودمان اضافتی منظور نشده بود و در همین امسال اضافه حقوق و ترفیع برای همه وزارتخانه ها منظور شد در موردیکه سابقاً برای یکتفر اگر اضافه میخواهیم باید پیشنهادش برود به هیئت وزراء و این را ما مخصوصاً موقوف کردیم و اینطور مقرر داشتیم که هر وزارتخانه در حدود اختیارات خودش هر کس را در خود ایالت

دوره اشفاق بعد و البته مستخدمین که ما آورده ایم یا مستخدمین داخلی خود مان مستخدم دیگری است مستخدمین خود مان چندین هزار نفر هستند مملکت ما در حدود امکان مستخدمین داخل خودمان را همیشه رعایت کرده ایم و باز هم میکنیم ما هیچوقت نمیخواهیم کار مستخدمین داخل خودمان را با مستخدمین خارجی فراموش کنیم ما مستخدمین خارجی را امروز کثرتناز کرده ایم لانژس داریم فردا دیگر لانژس نداریم میروند ما امروز احتیاج داریم به اینکه این آدم با مهندس است یا معلم است و ما میخواهیم از او استفاده کنیم باید او را داشته باشیم و میسر نکند کلیه اینکه می فرمایند اینطور نیست شما باید این را در نظر بگیرید ده سال پیش بیست سال پیش بیست و پنجسال پیش نه در این مملکت بلکه در هیچیک از ممالک دنیا معمول بوده که آدم بیاید و بویاه معامله و پولش را بگذارد روی نان و گوشت و روغن و آرد ولی حالا اینطور شده است مثل ده هزار سال پیش. پس منظور ما از این نیست که ما امروز بیاییم طلا بدهیم فردا دلار بدهیم پس فردا فرانک بدهیم منظور حقیقی روی این است که بنده هفتده ده من گوشت می خواهم یا فلان قدر روغن یا فلان قدر کرمک یا یک چیزی و اگر قرار بدهیم مثل زمان قدیم که پایه را روی جنس می گذاشتند جنس های عام الاستعمال مثلاً صد خرگوار گندم یا صد خرگوار روغن حالا اگر تومان را از روی گندم بر دارید آفت است اما از روی صد خرگوار گندم نه یک سیر گندم بیشتر میدهد نه یک سیر کتر ولی منظور ما همین جاست که سابق ده خرگوار گندم میدهد و حالا خوشوقت هستیم که پنج خرگوار گندم شده است یا فردا پنجاه خرگوار گندم میشود و ما یک فایده میبریم پس دیگر بنده پیش از این توضیحی نمیتوانم عرض کنم **ولیس** - آقایان که با کلمات مذاکرات موافقت قیام فرمایند.

(چند نظری قیام نمودند)

ولیس - معلوم میشود کانی نیست آقای کارزوری

کارزوری - عرض میکنم چون تمام مطلب کن شده است و بنده هم نمیخواهم تکرار کنم فقط هر چه خواستم این را با بنهم مثل سایر آقایان من هم نفهمیدم (ولیس - آقا قائل فرمایند اینطور که آقایان بیرون بروند مجلس را اکثریت می افتد) میدانم چه دلیل میفرمایند تفاوتی در وجه مملکت پیدا نه شود بنده خواهش میکنم آقای وزیر خیلی روشن بطوری که بنده نفهم توضیح بدهند (خنده ناآرامگین) مثلاً يك مستخدم خارجی کثرتنازی با ما دارد که بیایستی در مقابل او بپرد خود روزی که کثرتناز است میشود قبته عاقله پرد ده تومان بوده و امروز قیمت عادلته شش تومان است ما اگر بخواهیم معادل قیمت امروز بدهیم صد پهلوی که امروز شصت تومان قیمتش است بر بزرگه مملکت تحویل میشود لیکن اگر چنانچه به قیمت روز اول روزی روز را در نظر بگیریم هزار و دویست تومان قیمتش خواهد شد و هفتاد تومان اضافه خواهد شد و اگر هیچ اتفاق نشود يك مستخدم خارجی چتر برای خلاف شرافت خودش ممکن است کثرتنازی را اطاع کند و رعایت نکند و روزی که سرور تیکه تفاوت نداشته اند با یک مستخدم ایرانی مستخدم است و همان اندازه يك يك شرف و تحویل است برود چه مملکت بنده با هم در این مسائل عرض ندارم و اعمیانی نمیدم ولی میخواهم عرض کنم که تجار ما صد هزار پوند طلا بابت سفارشات که میدانی بخارجه میدهند صد صد هزار پوند ما هم در خارجه است پوندی هم که از ما بخرند بگیرند همین پوندی است که باین مستخدم باید بدهیم اگر اصولی را امروز ملاک قرار میدهم برای تصویب این لایحه و در تصویب این ماده واحده بخواهند ما ممالک مکنند آیا اینها در قسمت خودشان میپذیرند که بوند ما را بیعت واقف خودش ما بدهند؟ اگر می پذیرند بسیار خوب ما هم حرفی نداریم.

ولیر مایله - فرمودند بنده با يك بیانیته جواب عرض کنم که مفهوم باشد البته هر طبعی ممکن است مورد بحث واقع شود و اختلاف نظری در اطراف آن

میباشد خود ما نمی ندار ولی بنده تصور میکردم تصور میکنم که این مطلب خیلی واضح است بلکه بعضی است با و چنی خیلی بحث نبوده است و مناطقی است که تکرانی در این باشد که به بودجه سدعه وارد میابد بنده بقدر کافی توضیح عرض کردم و نمنا دارم از آقایان که توجه بفرمایند بنده عرض نکردم که اگر کمتر بدهیم کمتر نداده ایم پولی که بقیه اش هست برای ما تبعاً البته اگر يك کسی را شما صد تومان اجیر کنید هشتاد تومان باو بدهید بیست تومان برایشان میماند عرض کردم ما صد تومان اعتبار داریم و حالا مقصودمان این نیست که یکپنجاه تومان اعتبار جدید اضافی است و از عمل اعتبار اضافی پیدا کنیم تا اینکه این ده تومان بایست تومان و این تفاوت را بدهیم مقصود این نیست این اعتبار موجود است در بودجه و بودجه به پهلوی گذشته است و تصویب شده است بنده برای اینکه تیش نشود در حق و الا آنهایی که به تومان کثرتناز دارند خود قانون بودجه تصویب کرده است در تصویب کرده است که نصفش را به پهلوی بدهیم در اینجا حرفی نیست آنهایی که کثرتنازان به پهلوی است قانونشان هم به پهلوی است باز میشود پهلوی داد ولی آنهایی که قانونشان به پهلوی است ولی کثرتنازان نیست اگر چه باز هم تصور میکنم یکی از آقایان فکر دادند که ممکن بود بدون تحویل اجازه از مجلس هم بدان واد اگر سه چهار نفری در این میان است که دلیل است با قوتش دلیل است با عمل دلیل است برای این است که تیش نشود بطور کلی خواستیم این را روی اساس ثبونی بگیریم که تغییر نکند عرض کردم مادام که ما محتاج هستیم مطابق اساس ثبونی باید باو حقوق بدهیم وقتی هم که نتوانستیم خانه بکارش میدهیم که برود کارش خواد دیگر این مذاکرات که اگر لیره ترقی بکند چطور میشود و فلان عرض کردم هر وقت ترقی بکنندند معاش میکند و میگویم همینطور که در تشریحات نمیتوان بود بگویی در ترقی قبش من خود اهم کنت ولی فلا برای

اینکه البته در بودجه تصویب شده است و وعده داده شده است باها برسد این قانون لازماًست و اگر آقایان تصویب بفرمایند هیچ تحمیل برود چه مملکت واقع نخواهد شد جمعی از نمایندگان - مذاکرات کلی است.

ولیس - پیشنهادها قرائت میشود.

پیشنهاد آقای اعتبار - ماده واحده را بشرح ذیل پیشنهاد میکنم.

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است قسمتی از حقوق مستخدمین خارجی را که در کثرتناز آنها با سایر خارجی معین و تصویب شده است باسعاری پرداخت نماید که پایه آن مبنی بر طلا باشد.

اعتبار - بنده خیال میکنم که منظور دولت این بوده است که مستخدمین را که قانون کثرتناز آنها را مجلس تصویب کرده آنرا تطبیق کنند بيك تریسی که باها شری وارد نمایند از حيث نازل لیره یا فلان ولی ماده واحده طوری نوشته شده است که مفهوم میشود نوشته است و در آن ماده مجاز است که تمام یا قسمتی از حقوق مستخدمین خارجی را که با سایر خارج باید پرداخت شود بپردازد میشود این بنده چه؟ عملاً که مقصود غیر از آن قانونی نبوده است که ما برای مستخدمین بگزار دادی گذاریم اما که با به پهلوی و با بقران و با بهره تصویب شده است حالا بخواهیم آنها را بيك تریسی که باها سده نغورد اجازه بدهیم پرداخت شود عبارت مهم اینها است که بنده این پیشنهاد را کردم که روشتر باشد فقط استعفا میکند در جاهی نوشته ام کثرتناز آنها قانون کثرتناز آنها باید باشد يك كلمه قانون اضافه بفرمایند.

ولیر مایله - عرض میکنم که اساس مطلب را که قبول فرمودید و این راهم تصدیق بفرمایند که آنچه لازمه وقت بوده است در اینجا شده است و ما اینکه بفرمایند علاوه معنی دارد اکثریتش عدالت قانون این را بتوانم کثرتناز من با قانون است اینکه نوشته شده است عملاً پرداخته شود غیر از آن چیزی نیست که کثرتناز است

یعنی قسمت مدعیان بپهلوی است بایره است که همه این جزئیات ملاحظه شده که شامل حال آنها نبوده بیشترش شاید ۴۶ نفر است ۴۷ نفر هم دو قسمت است ولی عبارت جامع باشد که قسمتی واقع شود این است که تمام این فکر ها شده است چه در کنتراست و چه در قوتش و چه در عمل سه نوع است یکی قوتش پهلوی است کنتراست با تومان است یکی کنتراست با تومان است قوتش با پهلوی است یکی قوتش و کنتراست هر دو پهلوی است اینها با هم تفاوت دارد پس باید عبارت طوری باشد که شامل همه بشود

اعتبار - اجازه میفرماید

رئیس - (عذیب آقای تبار) آقا فرموده چنانچه نیست

اعتبار - میخواهم بفرماید اجازه بفرماید عرض کنم

رئیس - بفرماید

اعتبار - بنده خواستم يك توضیحی عرض کنم کلمه

مستخدمین را که او داد در کمیسیون بودجه هر مستخدمی

که مدت کنتراست تمام شد آنوقت اینجا می آید بما

میکنند که این را که تجدید کردند حقوق اینها را

صرف به تومان و نصف تا به پهلوی بدهید این چه وقت

بود وقتی بود که کنتراست آنها منقضی شده بود و ما میخواستیم

تجدید کنیم حالا معلما بر خلاف قانونی که از مجلس

گذشته است که بتومان بوده ما بیائیم بهشان پهلوی

بدهیم بنده عقیده ندارم و پیشنهاد خود را هم استرداد میکنم

وزیر مالیه - ایشان خودشان در کمیسیون بودجه

بوده آنهايي که کنتراستان با تومان بوده نصفش با پهلوی

بوده نصفش با تومان ولی معلماً موجب تعجبی که در بودجه

شده است نوشته است که فلان قدر به تومان بدهیم و

فلان قدر به پهلوی در کمیسیون بودجه هم تصویب شده

است توضیحی کافی در این باب داده شده ولی چون

مطلبی که نصف حقوقشان معلماً به پهلوی داده میشود

وقتی که کنتراستان میخواست منقضی شود و خواستند

تجدید بکنند آوردند کمیسیون بودجه و اینجا گفتند همه

را پهلوی بنویسیم ولی آنهايي که کنتراستان از سابق به

پول آنها را به ایره با پهلوی ازقرار ششومان بدهیم و این تفاوت تولید يك خرج جدیدی میکند که بیایم مجلس تصویب کرده باشد پس اگر بخواهید این کار را بکنید همان اندازه که از طرف مجلس پول ملا بپهلوی تصویب شده است میتواند پول ملا بدهد اما غیر از

تصویب معلماً بیایم بدون اجازه مجلس از اعتبار پهلوی بسا ایره که در بودجه منظور شده بکفایت با تمام حقوق مستخدمین را که از کنتراسترا با تومان بسته شده است به خواهد برگرداند پول ملا این بر خلاف قانون است

و اینکه میفرماید سه چهار نفر بیشتر نیستند ممکن است که يك اعتبار اضافی برای آنها تقاضا شود یا بنعمتی که نظر باینکه بکفایت از مستخدمین خارجی بکفایت مستحقانرا با پول ملا بگیرند این چند نفر هم برای مدت یکسال دو سال معلماً بیایند و حقوقشان را مثل سایرین بگیرند

چون این معلماً عسارت کش نمی است و حق میدهیم بدولت که تمام با قسمتی از مستخدمین را که خواسته باشد تمام حقوقش را به پول ملا بدهد بنده تصور نمیکنم مجلس همچو اختیاری را نه در قانون بودجه و نه در

قوانین دیگر داده باشد این است که آقای وزیر مالیه خواهش میکنند اجازه بدهند این جمله حذف شود چرا که لازم میماند ما موقیبه و تخلفاتی داریم با اصل موضوع

هم ندم مخالفتی ندارم هر طور پیشنهاد بفرماید تصویب میشود و در آتی هم تکلیف شافی برای هیئت دولت از طرف مستخدمین نخواهد شد

وزیر مالیه - اینکه فرمودند ما معلماً همچو چیزی

نداریم منظور این است که کنتراست را مجلس تصویب نکرد و در بودجه تصریح شده است میفرمایند که هیچ همچو چیزی در بودجه تصویب نشده است و دولت خودش برداشت است و بعد از معلماً به پهلوی داده است این خلاف واقع است و هیچ همچو چیزی وجود ندارد چنانچه

این پیشنهاد را هم میخواهد بفرماید ما نمی داریم و الا معلماً خود دولت بدون اجازه مجلس و بدون اجازه بودجه ما همچو عمل نداریم آقا

رئیس - آقایانی که پیشنهاد آقای قهیمی را قابل توجه میدانند قیام فرمایند (عده قابل قیام نمودند)

رئیس - قابل توجه نند **پیشنهاد آقای وثوق**

مقام عالی ریاست مجلس مقس - بنده پیشنهاد میکنم لایحه از دستور خارج شود تا در خارج تبادل نظر صحیح بین آقایان نمایندگان حاصل شود

وثوق - بنده عقیده ام این است که لایحه اقدر مشکل نیست که در اطرافش این قدر صحبت شود ولی شاید بنظر بعضی از آقایان نمایندگان سوء تفاهمی شده است

که باید در خارج رفع شبهه شود بنده مکرر دیده ام اوضاعی آمده است بهجاسی که خیلی از این لایحه مهمتر بوده و فوری تصویب شده است مثلاً در چندی قبل لایحه

برای ۶۷ نفر از مستخدمین (لایحه بود رابع بهندسین و مستخدمین راه آهن) آمد بهجس - بدون اینکه مالیت آنها معلوم باشد یا شرایط کنتراستان معلوم باشد و رأی دادم

بنظر بتمامی که بدولت داریم و حالا هم این کمیونوی است که در قانون بودجه به پهلوی گذشته است منتها در کنتراست بعضی ها به ایره بوده و بعضی ها به تومان بوده است و مثلاً در اینجا با توضیحاتی که از طرف آقای

وزیر مالیه داده شد باز رفع سوء تفاهم نشده بنده از این دستور خارج شود تا در خارج تبادل نظر بشود و رفع سوء تفاهم از آقایان بشود

وزیر مالیه - بنده تصور نمیکنم در این موضوع این قدر اختلاف نظر حاصل شود و بحث شود و تصور می کردم که خیلی کار بدیهی و سهل و ساده است اگر میدانستم که اینقدر بحث درش میشود تقاضای فوریت نمی کردم و بجای آن لایحه امراض ساریه که نهایت فوریت را

دارد تقاضا نمیکنم مثل اینکه الان هم همین نمیی را دارم که آقایان لطف بفرمایند امروز مذاکره شود و

تصویب شود و این لایحه هم ممکن است برکردد و در جلسه خصوصی دوباره بحث کنیم و امیدوارم در جلسه آینده بقدری روشن شود و هر اصلاحی که آقایان دارند بفرمایند که فوراً تصویب شود

رئیس - عار با خروج از دستور موافق است بعضی از نمایندگان - صحیح است

وزیر مالیه - بطوریکه عرض کردم استعفا میکند لایحه امران ساربه مطرح شود

(لایحه منور بشرح آتی قرائت شد)

[۶ - شور و تصویب لایحه سه فقره اعتبار اضافی]

ساحت عزم مجلس شورای ملی

برای کسر اعتبار جلوگیری از امران ساربه وساختن عمارت جهت پست و تفکرکاف در علی آباد و بعضی مامرف ضروری وزارت داخله در ایالت فارس مبلغ بیست و هفت هزار تومان اعتبار لازم شده است لذا ماده واحده ذیل را با قید فوریت پیشنهاد و تصویب آراء قضا متیناید

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است مبلغ بیست و هفت هزار تومان برای مامرف ذیل:

۱ - خارج جلوگیری از امران ساربه ۲۰۰۰۰ تومان

۲ - ساختمان عمارت پست و تفکرکاف در علی آباد

با این قید که تا آخر دوره عمل ۱۳۱۰ قابل مصرف میباشد

و خرید قیر تفکرکاف ۵۰۰۰

۳ - اضافه اعتبار وزارت داخله فقط برای سال ۱۳۱۰ ۲۰۰۰

جمع ۲۷۰۰۰ تومان

از محل ذخیره قران مملکتی تأویه نموده و در عیادت بودجه سال ۱۳۱۰ و اعتبار وزارتخانهای مربوطه جمع خرج نماید

وزیر مالیه - این لایحه بقید دو فوریت تقدیم شده بود برای امران ساربه و خیلی هم عجله داشت ولی در ضمن این لایحه بمناسبتی یک فرجه که حاصل شده است بقصدی خارج و اعتبارات وزارت داخله از قبیل خارج

خیالی فوری و ضروری که پیش آمده بود بان اضافه کردیم و یک مبلغ دیگر هم محتاج شده اند که بآن اضافه کنند خیلی هم جزئی است و چون بگویی بیون بهبود که در آن اضافه کنیم لذا قضا میکنم که مبلغ دو هزار تومان هم باین لایحه اضافه بفرمایید که بر اعتبارش افزوده شود اعتبار وزارت داخله چهار هزار تومان شود همین اندک را که عرض کردم در جمع هم منظور بفرمایند

رئیس - فوریت مطرح است آقای رهنما

رهنما - موافقم

رئیس - آقای رونق

رونق - بطوریکه آقای وزیر مالیه فرموده این لایحه برای جلوگیری از امران ساربه است است و در این خصوص اعتباری بمجلس آورده اند همه هم با آن موافق بنفرض هم رای میدهد ولی در لایحه که خوانده شد می بینیم چیز دیگری است یک اعتبار دیگری بنام فوج اعتبار برای ساختمان عمارت پست و تفکرکاف علی آباد یکی هم برای مامرف وزارت داخله پیشنهاد کرده و جزو این لایحه کنجانده اند بنده که دلیل فوریت اینها را توضیح میدهم و لایحه با آن فوریتی که ایشان فرمودند این قدرش مخالفت دارد از این جهت بنده با فوریت این لایحه موافقم

وزیر داخله - (آقای منصور) این دو فاسی را که ملاحظه میفرمائید برای این است که اداره پست و تفکرکاف لازم داشته است یک بنامی برای پست و تفکرکاف در علی آباد تاسیس نماید و فوریت هم دارد بجهت اینکه تاسیس ادارت پست و تفکرکاف در علی آباد که حالا بوده است و مرکز دارد بزرگ استانبول و آن محل است و احتیاج است این چهار هزار تومان هم اعتبار خیلی مختصری است که از لحاظ ضرورت و فوریت جزو این لایحه آورده ام که بکفایتی وقت آقایان را جداگانه مقررته باشم

رئیس - قبل از اینکه رأی بگیریم خاطر آقایان را آگاه کنم که آقای رئیس کس تجاوت به من تذکره کرده که غالباً آقایان نمایندگان در آخر وقت بعد از دوازده

رأی بگمان اینکه کارها بجامه رسیده است تشرف میبرند چون ایشان با یک کار ۷۰۰۰۰۰۰ و فوری دارند نمائی میکنند اگر از فقط نظر همکاری هم هست آقایان تامل فرمایند (صحیح است) آقایان موافقتین ورقه سفید خواهند داد

عراقی - رای فوریت منور گرفته شده است

رئیس - صحیح است آقایانی که با فوریت لایحه موافقت دارند قیام فرمایند

(اغلب برخاستند)

رئیس - تصویب شد ماده واحده مطرح است مخانی نیست! (گفته شد - خیر) رای بگیریم به ماده واحده با افزایش دو هزار تومان اعتبار پیشنهادی آقای وزیر مالیه آقایان موافقتین ورقه سفید خواهند داد

(اغلب برخاستند و رای بعل آمده ورقه سفید تعداد شد)

رئیس - عده حاضر در موقع اعلام رای بود یک نفر با اکثریت هشتاد و دو رای تصویب شد

[۷ - شور و تصویب لایحه اجازه ورود پاره اجناس در مقابل صدور محصولات داخلی]

رئیس - آقای رئیس تجاوت

رئیس کل تجارت - بطوریکه قبلاً بر عرض آقایان تشریح رسیده است عرض بنده واضح است باینکه که الان میخواهم تقدیم کنم و توضیحات زیادی هم گفتم تا بیکم لازم داشته باشد عرض کنم که موضوع لایحه این است یک با مقدار از اجناس متنوعه بموجب قانون انحصار تجارت خارجی و یک قسمی که بموجب قانون کنترل اسعار متنوعیت داشته است اینها قبل از تصویب قانون کمیسیون تقاضای اسعار و قبل از تصویب قانون

انحصار وارد شده است در کمرک خانه ها مانده است و از حیث مبلغ هم در حدود نهمصد هزار ریال است و بیشتر هر بنفصود استعفا شده است که در برابر صدق دستور غله کهنه و جو و آرد جو جواز ورود این اجناس صادر شده است اگر از بابت فروش این اجناس یک اشخاصی برای بکار حاصل می شود اقلاً یک کس هم بمطابق رزق و فلاح شده باشد زیرا اقلاً غلبه دست بگردن هستند استعفا میکند آقایان موافقت بفرمایند که این با قید دو فوریت همین امروز بگذرد که معنی است تأخیر اقتاده است (صحیح است)

(لایحه منور بشرح ذیل قرائت شد)

ساحت محترم مجلس شورای ملی

نظر بانیکه برای تشویق بعضی از انواع صادرات مقتضی است ورود یک یا چند جنس خارجی موقوف به وصول بصدور یک یا چند جنس معین از محصولات و مصنوعات داخلی بشود و نظر بانیکه اجناس غیر مجاز ضبط شده بموجب قانون ششم تیر ۱۳۱۰ که فعلاً در کمرکخانه موجود است از حرجت مبلغ و مقدار نسبت بواردات مملکت چندان قابل اهمیت نیست و به علاوه قسمت عده آنها با قبل از قانون انحصار تجارت وارد و بواسطه نداشتن اجازه کمیسیون تقاضای اسعار ضبط شده و با اینکه معنی قبل از قانون اعتبار تجاری خریداری ولی بجهت منفعتی که خارج از اختیار صاحبان اجناس بوده در وصول آنها به مقصد تأخیر حاصل شده و بنا بر این حقیقه واردکنندگان اقلامی بر خلاف مقررات قانون انحصار تجارت خارجی

رأی اساسی دهندگان - آقایان فارسی - ارگن - منتظرانزاده - طائی - درانی - ملاکراده آملی - امیر - حبیبخان - مؤید احمدی - قزوینی - دکتر شکایی - امیر تیمور - طائی خان - دیبانی کرمانی - دگر - ملاکراده - هادی سروازی - قنبر - دکتر آقان محمد ناصر خان کندی - قزوینی - طاباطبائی وکیل - موقر - حسینیان فیروزآبادی - جدیدیهان نواب - دکتر امیر اعلم - امیر ابراهیم - امیر تالاسانی - میرزا محمد حسین نواب - قزوینی - دکتر سبسی - تربیت - کاشانی - معاری - مزیدی - فرید زاده - امیرعلی افشاری - حکیم - محمد شاهی - میرزا صادق آکر - ساکینان - بیات ماکو - محمد باقری زاده دولتی - شاهی - مسعودی - فرحانزاده - آدینه - جناب بی بی - باستانی - دادور - سید مرتضی - رونق - دهستانی - غیر - فرزند - امیر قزوینی - طاهرانی - مقدم - لاریجانی - منیر - منیر - مراد جویی - رهنما - احمد - دکتر فرخنده نامری - قاضی خان بختری - میرزا محمد خان وکیل - مولوی - میرزا عباس حسین - سنگ - مجیدی - بنگار - رهنبری - فرشی - مفتی - میر سید محمد محیط - یونس آقا وهاب زاده - مسعودی - نبوی - ملتان - سیدی - فراگور - وهاب زاده - میر سید احمد یونانی - کلزونی - حاج محمدعزیز - هاشمی - عراقی - افشار - خواجوی

نکرده و نظریه منوجه آنها، بشود و از طرف دیگر نظریاتی که فراوانی، محصول هذالته و تغزل فاحش قیمت غله و تسویق صدور غله را از لحاظ مساعدت با زارع و فلاح که مجبور است، با یتحاج زندهگلی خود را، بوسیله صدور کندم و جو فراهم نماید اجباب میکند اینک اداره کل تجارت ماده واحده ذیل را پیشنهاد و تصویب آراء تقاضا مینماید ماده واحده: الف - دولت مجاز است ورود یک یا چند جنس را مشروط بصدور یک یا چند جنس معین از محصولات و مصنوعات داخل بنماید.

ب - با داره کلی تجارت اجازه داده میشود برای اجناس مشمول قسمت (ب) ماده ۵ قانون متمم قانون انحصار تجارت خارجی که تا آخر مهر ماه ۱۳۱۰ وارد شده و فعلا در گمرک خانه ما موجود است در مقابل اخذ تصدیق صدور غله (کننده و جو دارد) تا آخر اسفند ۱۳۱۰ جواز ورود بدهد.

رئیس - فوریت لایحه مطرح است. مداخله نیست؟
فرهی - بنده با اصل لایحه موافق ولی با فوریتش مخالفم برای اینکه در تحت یک ماده واحد آمده است و بایستی دو ماده بشود یکی برای آن مالیهائی که آمده است و باید برای آنها جواز ورود صادر شود یکی هم برای مالیهائی غیر مجاز است که باید یک تکلیفی برایش معین شود و ایندو را در یک ماده نمیشود جمع کرد و با فوریتش هم مخالفم و بایستی برود یکمسیون و در آنجا صحبت شود که مالیهائی که ممنوع است و اجازه ورودش داده میشود کدام است این یکفدری کش دارد و من میترسم که این باب متوجه شود و مالیهای زیادی که نباید وارد شود بشود و علاوه قانون انحصار را منزلت کند این است که با فوریتش مخالفم و عقیده دارم که بایستی برود یکمسیون اقتصاد و بکفدری شور و صلاحی شود و بعد بیاید به مجلس.

مدت ماه دو میلیون من بوزر است و این تفاوت را باید قبل که مقایسه بفرمائید ببینید در این اقدامی که دولت کرده است نه اینکه بزرگ کرده ام بلکه از اسرار انانام چیزی گفته نشده است و در میانهم بوزر شده است (صحیح است) و همینطور هم برای صدور کتنده وجو دولت خواهسته است که یک تسهیلی فراهم شود و خواهسته است که مطابق آقاخوان هم دولت یک قانون مخصوص باشد نه اینکه ارتباط سکوده باشد از قانون انحصار تجارت خارجی کرچه مطابق آقاخوان هم دولت میتوانست این کار را بکند علاوه اینکه دولت خیال داشته است تسهیلات کاملی در قسمت صدور غلات فراهم کند (صحیح است)

رئیس - آقا باینکه با فوریت اول این لایحه موافقتن قیام فرمائید.

(اغلب برخاستند)
رئیس - تصویب شد. فوریت دوم مطرح است. آقای طهرانی - عرض کنم همینعالور که آقای فرشی فرمودند عقیده بنده هم این بود که این لایحه برود یکمسیون اقتصاد ملی و درش مطالعه و وقت شود این یک مسئله است حالا اراد است همه موافق هستم با اینکه اثباتیکه فعلا در گمرک موجود است ممکن است رئیس تجارت در مقابل صدور اجناس دیگر هم اجازه بدهد بنده این را موافقم که در اینجا بیک تجارتی یک اشخاصی یک جنسی وارد کرده اند قبل از قانون باید از قانون هرچه در باره آنها تصویب شود بنده موافقم ولی این قسمت وقتیکه در مقابل بنده جنس وارد کنم آنها را بنده استنفا میکنم خود آقای رئیس تجارت درش نظری بکنند زیرا بنده حالا عرض میکنم از کجا ایتر با توضیح میدهند از ایران غلغرا خریدند اند و میرند در خارج و بیستی میفرشند و در مقابل این اجناس را اجازه میدهند که وارد کنند برای آنکه جنسی را که توهانی خلافدر نفع میکند بفرشند ولی از کجا معلوم است که غله شما را ببرد و سوز اندویا بپوشد لریزد؟ ما چرا این اجازه را بدهیم ما باید وقت

کنیم به بیستم این غله که از مملکت خارج میکند این غله را حیف روشد یا مصرف میکند. با اصل تظلم و حقه بازی است؟ معنی ندارد نومان بیج توهان جنس بما بفروشند غلغله ما را هم ببرد ببرد توی دریا؟ این غلط است باید در یکمسیون یک دقتی بشود یک رسیدگی بشود به بیستند اگر صلاح است بکنند شاید یک جنس دیگری باشد که آنها مثل غله باشد اجازه بدهند آن جنس را هم خارج کنند فرض اینست که یک دقتی شود یک رسیدگی بشود در حضور آقای رئیس تجارت بعد بیاید به مجلس و تصویب شود

رئیس کل تجارت - عرض میشود در اصول مختلف و در واقع اجرای این قانون که بنده تصدی بدم همیشه از طرف اشخاصی که این قانون برخلاف مصالح و منافع آنها بوده است یک تلبیغاتی شروع شده است هر مامی بیک روال چیزهائی را شهرت داده اند و پریا کاند هائی کرده اند ولی دولت هم در برابر این هوچیگریها مقاومت کرده است این صحبتی را که آقای طهرانی فرمودند این صحبت در این دو سه روز به پیرا شده است برای اینکه آقاهائی که این اجناس را میخوانند بیاورند توهانی چند نومان بخرشند بطور مسلم مسا میخوانم بگوئیم بیاورند ضبط کنند و اینکه میفرمایند ممکن است بدینا بربزند بنده که لااقل تکذیب میکنم که هیچ همچو چیزی نیست برای اینکه سه سال است غله ما جزو صادرات مهم شده است اگر خاطر آقاییان باشد در دوره هفتم یک قانونی گذشت که تا کسی صدور می کنند جو و مافی شود بچیب قانون مخصوص است که از مجلس گذشته است صدور کندم جو آزاد شد و همین باعث شده است که در همان سته یک تفاوتی بین آنطرف و طرف دیگرش داده شده است در ۱۳۰۷ مقدار دوازده هزار و دویست و نود و در خروار غله از این مملکت صادر شده است در حدود هشتاد هزار نومان قیمت و در ۱۳۰۸ هم دوازده هزار و چهار صد و پنجاه و هفت خروار صادر شده به قیمت

۱۰۴ هزار تومان در ۳۰۹ که این قانون گذشته و تاکی و عوارض گمرکی بر داشته شده است بیست هزار خروار بقیمت ۱۵۸ هزار تومان تفاوت این دوازده هزار خروار و بیست هزار خروار در ظرف دو سال محسوس است که در اثر تشویقی بوده است که از صادرات بعمل آمده و تاکی آن ملغی شده است امسال هم در هفت ماهه اول سال ۱۵۴۲۷ خروار بقیمت صد هشتاد و شتهزار تومان خردفاسد شده و وعده میدهم که خیلی پیش از این مقدار هم صادر خواهد شد تا حالا هم شاید پانز خیل صادر شده باشد. و البته در برابر این اجناس هم که تقریباً هفتاد هزار ریال قیمت شده و اجازه آوردن داده میشود تقریباً معادل آن را که در حدود چهارصد هزار تومان میشود تاجار ما مجبورند حساب کنند و غله از مملکت صادر کنند و این البته خیلی خواهد بود. بملایان و مغرب را هم آقایان میدانند که تاجار مابواسطه به اندک و عدم رابطه انطوریکه مبیایست معرفت کامل به بازار های خارجی ندارند و بالاخره اگر یک نوع حال التجاره معمول بوده است از ایران خارج میشده است و بیازارهای خارجی میرفته است غله ماصورت مال التجاره خارجیه پیدا نکرده است بالاخره ای را همه کاری را میکنند ولی با اختیار نمیکند ما بواسطه لزومی که در اینجا قائل میشویم که باید از گمرک خارج کنند مجبورند کشند و خوب بچاری کشند یک کشند ظرف خوب بچای کشند خوب بارندگی کنند این کشند ما که رفت بیازارهای خارجیه خرد خرد رونق پیدا میکند و امید وارم این غله ما مال التجاره مهمی شود چون مابین آسانی های نمی توانیم غله و زراعت غله را ملغی کنیم ولی با این ترتیب ممکن است که ما غله را در خارج بچیریم و بصورت مال التجاره درش بیآوریم. مطابق وایرینی که بنده در روز از خوزستان داشتم یک کشتی بزرگی که کوبا از بین الهمهرین بارگیری شده با آن هندوستان و اخیراً از خلیج فارس میرفته و عمده اش جو بوده - پراز جو بوده که برای ساختن آب جو حل میشده است جو را میرند برای اینکه آجوب تهیه

بعضی از نمایندگان - مذاکرات کافی است

رئیس - آقایان که با فوریت دوم هم موافقت قیوم فرموده اند

(اغلب بر خاستند)

رئیس - تصویب شد. ماده واحده مطرح است.

آقای رحمتا

رهنما - موافقت

رئیس - آقای ملک

ملک معلی ... موافقت

رئیس - آقای وثوق

وثوق - موافقت

رئیس - آقای دهستانی

دهستانی - موافقت

رئیس - آقای دشتی

دشتی - عرض کنم که یک قسمت این لایحه هیچ مورد بحث نیست و آن این است که یک اجناس ممنوعه وارد ایران شده است و الان در گمرکها مانده است و اینها را میخواهند ضبط کنند در مقابل صدور غله اما یک قسمت دیگری که هست که این است که درآیند (یعنی قطع نظر از این اجناس ممنوعه که فحلاست در گمرکخانه ها) با این اجناس ممنوعه چه خواهند کرد فقط میخواستم در این باب توضیح بدهند که چه نوع اجناس وارد خواهند و اگر از اجناس ممنوعه ولو گمرک باشد که بنظر بنده لزومی ندارد و نباید وارد بشود.

رئیس کل تجارت - بنده از طرف دولت اطمنان

میدم که هیچوقت دولت این فکر را نمیکند که یک اجناسی را که برای مملکت ضرر دارد یعنی لوگس را در برابر هر مال التجاره و هر صادی اجازه ورود بدهد مثلا مشروبات یا پارچه های ابریشمی یا بابل یا چنجهایرا که تان آدم میخواهد برای تربین روی بخاری خانه اش بگذارد اینها هیچ لزومی ندارد و دولت اجازه ورودش را نمیدهد ولی گاهی یک چیزهایی هست که این ها وضعیت خاصی پیدا میکنند. مثلا ما کنیتر داریم که رونق خوبی دارد به دانه داریم همینطور پنبه داریم اگر توجهی بنده مالکین و زارعین این پنبه ها را تبدیل میکنند پنبه ابریکانی مال التجاره خوب میشود همینطور عرش میشود

از روی نقشه صحیح بافته شده باشد قالی خوب قالی کران قیمت همیشه بازار دارد ولی قالی بست کاهسی کاد است گاهی رواج دارد و ما امیدواریم قالی بست دیگر کمز در این مملکت بافته شود ولی یک مال التجاره.

هالی داریم که گاهی رونق دارد و گاهی بازار ندارد برای این قسمت ها ما این طور قائل شدیم که یکی از آنها در درجه اول کشند و جو است بعد خرما است که یک

بک قسمتها یک کارهایی هم در خوزستان میشد که آنها را هم چلوگیری کردیم اغلب خرما می ایران خرما می خوزستان

ما در جعبه های بسته درست میکردند و در بازار خارجیه باسم خرما میسره میفرودختند در صورتیکه حال ایران بود این قسمتها چلوگیری میشود پس تشویق صدور خرما و بعضی چیز ها دولت یک چیزهایی را که مجاز

بیکند که من باب مثل عرش میکنند. مثلا پارچه های رنگی

الان پارچه های که می آید از قبیل چلووار و چیت و این چیزهایی است که ممنوع است فقط چلووار می آید البته تصدیق میفرمایید که چلووار و چیت برای توده لازم است البته مردم اگر بپیران ابریشمی نپوشند بپیران تخمرا

که میخواهند بپوشند پس برای این منظور هم نباید تا اندازه یک اقدامی بشود که یک مقداری از این قبیل

اجناسی وارد شود

رئیس - پیشنهاد آقای افسر

بنده پیشنهاد میکنم که بعد از جمله در گمرکخانه ها موجود است عبارت ذیل اضافه شود (با استثنای مشروبات

الکلی که معرفتایی ندارد)

پیشنهاد دیگر آقای افسر

این بنده پیشنهاد میکنم که قسمت (ج) ماده واحده

اضافه شود.

ج - صدور انواع فیروزه مشمول احجار کربنمه

مذکور در ماده واحده معویبه ۶ مهر ۱۳۱۰ نبوده

و باید صادر کنندگان مطابق مقررات قانون متمم قانون

احصاء تجارت خارجی تصدیق صدور داده شود.

رئیس - آقای افسر

افسر - بخصوصاً قسمت استثنای مشروبات الکلی که

مصرف طبعی ندارد در نظر بود وقتی که صحبت آب جو و اینها شد بنده را تحریک کرد که پیشنهاد خودم را تقویب و تأیید کنی البته خیلی از مشورت که ملاحظه طبعی نداشته باشد ورود آنها کار بیفایده است و باید استثناء بشود و عرض دوم راجع قسمت فروزه است البته خاطر آقایان مستحضر است که معنی فروزه ایران بهیچین معانی است و از هزارو پانصد سال قبل هر چه در قناری نشان میدهد این معنی بوده است و در جریان بوده است و فروزه آقا برده اند تمام دنیا را چند سال قبل با نظریه بواجب اینککه فروزه های خوب پیدا نشد و در اروپا هم ملاحظه این که فروزه های کج و آب داخل داشت در مالک حاره این خشک میشد و در عمالک مرطوب میشد بالا می آمد و دیگر مصرفی نداشت فروزه های که قبلاً بخارج می بردند که صرف نظر از کارش بکنند بگی بکشای خود قیمت دارد ملاحظه بفرمائید الان اگر بکمرک مراجعه کنید در مقابل چندین هزار فروزه شاید دو هزار تومان یا هزار تومان قیمت میشود با همه اینها سالی پنجاه صحت هزار از این فروزه ها می رود بخارج و در بمبئی و مکه یک قران یا ده شاهی نفروشی می رود حالا معنی فروزه بواسطه این است که نه مستأجر دارد نه دولت کار کرده از زیاده تا بحال تعطفیل است و تقریباً دو هزار نفر کار نمی کرده اند بیکارند و حکاک های که در خراسان از این محل استفاده میکردند بگلی بیکارند بلک فروزه های بگلی پست و عقب مانده که از قدیم باقیمانده که آنها را میخواهند امسال خارج کنند و این قنون مهر جلوهگری از این قسمت کرده است این است که بنده بطور الحق بآن ماده با بطور قسمت سوم این پیشنهاد را کردم که احضار کریمه شامل حال فروزه نشود و با اطلاعایتکه رئیس تجارت دارند پسته بنظر ایشان است که قبول خواهند فرمود با محتاج برای می دانند.

رئیس کل تجارت - عرض میشود در قسمت اول

راجع بشورویات عرض میکنم بطور کلی مشورتون السکی ورودش متنوع است و این غیر از شراب های طبعی است که در کانتینران اسم دارد و میفروش هم خیل نیست و در کرمشاه پوشهر و بهلوی وارد میشود و اینها مقادیر قبلی آبیجو و ویسکی و شراب شامپان و لیکور است و چون مطلب مهمی نیست و از جهت دیگر خیلی هم قیمت ندارد تقریباً در حدود ۳۷ هزار ریال از این جهت بنده این را قبول میکنم و همینست ندارد که این استثناء بشود. اما در قسمت فروزه آقا هم بنده موافق هستم با نظریات نماینده محترم و درین هم اخیراً همین فکر را داشت که یک لایحه خاص برای اینکه تهیه نموده کند حالا که ایشان میادرت کردند و این پیشنهاد را کردند البته ما هم بپذیریم و این خود یک تنویری است راجع به صادرات فروزه بلکه معنی فروزه را هم ممکن است زودتر برای بندهارد.

رئیس - هر دو را قبول فرمودید.

رئیس تجارت - بلی

رئیس - آقای دشنی

دشنی - عرض کنم که قسمت دوم این پیشنهاد بقیده بنده خیلی لازم است ولی قسمت اول پیشنهاد یک تجربه اشکال دارد بقیده بنده. برای اینکه جای جنس هائی را تجارت ما آورده اند و در کمرک موجود است و لایحه میفروش هم چندان زیاد نیست و معادف شده با قنون احصاء تجارت خارجی الان هم در کمرک موجود است و امیدخواهم برش کردند مقصود این لایحه هم همین است - که یک لایحه ای بود و یک قسمت از اجناس متنوعه که قبل از قنون احصاء تجارت آورده اند و بجایه در کمرک خانه ما موجود است وارد شود حالا مستأجر اینها را مجبور میکنید که بقسمت مشوروتون را در باره بپردازند بیرون این بنظر بنده کار خیلی مشکلی است و اگر آقای امیر موافقت بفرمایند که قسمت اولش را پس بگیرند با قسمت دومش همه موافقتیم.

رئیس کل تجارت - عرض کنم که بنده برای تذکر

و اطلاع خاطر نمایندگان محترم عرض میکنم که اجناس متنوعه در کمرک این مقدار نبوده و خیلی بیش از اینها بوده است و یک مقدارش را از سرحد خارج کرده اند در کمرک تبریز حالا هفتصد و پنجاه هزار ریال اجناس متنوعه بوده که تا رسیده است شاید حدود شصت و شصت هزار ریال وقتی بحساب صورتها بوسیدیم و مورد وقت قرار دادیم دیدیم که خیلی کم شده است و همه را از سرحد خارج کرده اند بهر صورت از این عمل ممکن است یک قسمت هائی ضرر کرده باشند و بالاخره یک تجاری هم از این قنون احصاء تجارت منفعت برده اند و شما وقتی قائل بیک تحول و تطوری شدید که وضعیت تجارت از جریان بدویش برر کردد البته بقسمت منع و بکسنت ضرر میکند و بقیده بنده بدیج دارد و معنی اجاری قنون احصاء تجارت مشعبت باقی میماند و نکات ماک میبندد و بنده در این قسمت میخواهم خیلی صحبت بکنم و بقیده آقای دشنی همکار خودم مخالفتی کرده باشم ولی معنی اینها خیلی جزئی است و چندان ضرری وارد نمی آورد بکمداری در کرمشاه و سایر قسمتهای دیگرست در هر صورت این را بنده قبول کرده ام اشکال هم ندارد متنوع هم بود است خوب است آقایان هم موافقت نمایند.

رئیس - آقای رئیس تجارت که در اینه موضوع مرد بودند رای میگیریم به ماده واحده با افزایش دوپنجاهم آقای امیر که دولت هم قبول میکند موافقتن ورقه سفید خواهند داد (یکی از نمایندگان - رای باورقه لازم نیست آقا) بالاخره آقای رحمتا به بنده تذکر دادند بنده هم بایشان جواب نوشتم که یکی از مواردی که رای

باورقه درش قلمی و مصرح است اینجاست چرا برای اینکه دولت این اموال را موافق یک قانونی تملک کرده است و حالا موافق اینقانون میخواهد آن اموال را آن تملکتی را از دست بدهد پس رای باورقه موردی کجا است؟ (نمایندگان - صحیح است)

(اعضای مجلس آقا امیر آقا ۱۷ ورقه سفید تصاد شد)

رئیس - آقایان تشریف بفرماید میخواهم جلسه آتی را معین کنیم. عده حاضر در موقع اعلام رای ۹۰ نفر با اکثریت ۷۱ رای موافقت شد.

(۸ - موقع جلسه بعد - ختم جلسه)

رئیس - معصوم بودم که جلسه را برای خاطر اینکه مجلس بقیه کارهایش را تمام کند کمی عقب بیندازم ولی آقای وزیر مالیه و آقای رحمتا و یک قسمت از آقایان دیگر ما را متذکر کردند باینکه با تزجیب بودن برهمنان که بالنسبه کارها آرام میشود ماحوب است مسائل جاری را که مبتلا به حالت غلبه تمام کنیم این است که جلسه را که موافقت بفرمائید زودتر یعنی روز یکشنبه ۲۸ آذر ماه کول کنیم. (صحیح است) و بعلاوه خاطر آقایان را متذکر میکنم بطوری که مذاکره کردیم لایحه حقوق اتباع خارجی از دستور خارج شد و قرارداد در خارج مذاکره شود بنابراین مناسب این است که روز یکشنبه زودتر تشریف بیاورید برای اینکه در خارج آن قضیه هم اصلاح شود (صحیح است)

(مجلس یکساعت بعد از ظهر ختم شد)

رئیس مجلس شورای ملی - دادفر

۱۲۵ اسامی رأی دهندگان - آقایان: - مؤید احمدی - احمدی - ایرودی - رحمتا - امیر نیبوری - طائش خان - مسعود تاجی آید بان پسر علی - ارگنی - ملک معینی - دکتر شیخ - زهری - خواجوی - کاشانی - امیر ابراهیمی - تربیت - مسعودی دکتر امیر اقلیم - میر منانی - زمری - دستانی - امیر حسینخان - مفتی - قائم - هزار میری - حسین - میرزا اسد الله قیفا خان - سیک کار - قنصل خان خلیفر - میرزا بیس - افندی - پوشهری - طوی سیزوری - دولانی - میرزا محمد افشار - وکیل - کاردونی - علی محمد رحمتا بهائی - میر میر احمد بهائی - چیشی - وهاب زاهد - مستشارانه - لیلوانی - مرانی - افشار - آقا وهاب زاهد - فرزانگه - فرش - قزوی - مظهری - مستشاره آملی - مصمم سگک - نورانی - فتاح افشار - قوسی - احمد - میر مرتضی وثوق - احمدی - لاریجانی - مسعودی خراسانی - مستغنیان تواب - دکتر منشی ساجدیان - مؤید - ملک - پاستانی - غیر فرزند - دکتر ملکزاده - میرزا محمد حسین تواب - امیردوشامی - امیرعلی قنصلی

قانون

بیست و نه هزار تومان اعتبار برای جلوگیری از امراض ساربه و مخارج اضافی دیگر

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است مبلغ بیست و نه هزار تومان برای مصارف ذیل:

۱ - مخارج جلوگیری از امراض ساربه ۲۰۰۰۰ تومان

۲ - ساختمان عمارت پست و تلگراف در علی آباد با این قید که تا آخر دوره عمل ۱۳۱۰ قبل مصرف
میشود و خرید تبر تلگراف ۵۰۰۰

۳ - اضافه اعتبار وزارت داخله ققط برای سال ۱۳۱۰ ۴۰۰۰

جمع ۲۹۰۰۰ تومان

از محل ذخیره فرانس مملکتی تأذیه نموده و در عایدات بودجه سال ۱۳۱۰ اعتبار وزارت خنای مربوطه
جمع و خرج نماید.

این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه بیست و سوم آذر ماه یکهزار و سیصد و ده شمسی
بشویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

راجع بپیرواز ورود اجناس وارده تا آخر مهر ۱۳۱۰ و موجوده در گمرکات و صدور فیروزه

ماده واحد:

الف - دولت مجاز است ورود يك باچند جنس را مشروط بصدور يك باچند جنس معین از محصولات
و مصنوعات داخلی بنماید.

ب - بداره کل تجارت اجازه داده میشود برای اجناس مشمول قسمت (ب) ماده ۵ قانون متمم قانون
انحصار تجارت خارجی که تا آخر مهر ۱۳۱۰ وارد شده و فعلاً در گمرکاتها موجود است باسئناست مشروبات الکلی

که مصرف طبی ندارد در مقابل اخذ تصدیق صدور غله (کنندم و جو آرد) تا آخر اسفند ۱۳۱۰ جواز ورود بدهد.
ج - صدور انواع فیروزه مشمول احجار کریمه مذکوره در ماده واحده سوبه ۶ مهر ۱۳۱۰ نبوده و

باید بصادر کنندگان آن مطابق مقررات قانون متمم قانون انحصار تجارت خارجی تصدیق صدور داده شود
این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه بیست و سوم آذر ماه یکهزار و سیصد و ده شمسی بشویب

مجلس شورای ملی رسید
رئیس مجلس شورای ملی - دادگر